

Diferencijalni i integralni račun 2

popravni kolokvij, 22.2.2023.

Napomene: Odmah potpišite sva četiri lista koja ste dobili. Zadatke rješavajte na tim papirima i dodatnim praznim papirima koje također trebate potpisati. Nije dozvoljeno korištenje kalkulatora niti ikakvih formula osim onih koje će vam biti podijeljene na početku pisanja.

Svaki oblik varanja (uključujući i samo posjedovanje pametnih uređaja blizu sebe) može biti sankcionirano prijavom Stegovnom povjerenstvu i privremenom zabranom polaganja kolegija.

1. (ukupno 20 bodova)

(a) (6 bodova) Odredite radijus konvergencije reda potencija

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{2n+3} + \ln n}{(n^2+1) \cdot 2^n} x^n.$$

(b) (7 bodova) Za red potencija iz a) dijela zadatka odredite konvergira li red u slučaju $x = 2$ i $x = -2$.

(c) (7 bodova) Odredite $\operatorname{arctg}(0.1)$ s greškom manjom od 10^{-6} .

Napomena: Taylorov polinom n -tog stupnja i ostatak za funkciju $\operatorname{arctg}(x)$ iznose

$$\operatorname{arctg}(x) = x - \frac{x^3}{3} + \frac{x^5}{5} \dots + (-1)^{m-1} \frac{x^{2m-1}}{2m-1} + R_{2m-1}(x),$$

$$\text{uz } |R_{2m-1}(x)| \leq \frac{|x|^{2m+1}}{2m+1} \text{ (kad je } x \in [-1, 1]).$$

Diferencijalni i integralni račun 2
popravni kolokvij, 22.2.2023.

2. (ukupno 15 bodova)

(a) (7 bodova) Odredite globalne ekstreme funkcije

$$f(x, y) = x^4 + 3y^2$$

na domeni omeđenoj krivuljama $x^2 + y^2 = 1$ i $x^2 + y^2 = 9$.

(b) (8 bodova) Izračunajte

$$\iint_{\Omega} \frac{1}{1+x^2} dx dy,$$

gdje je Ω unutrašnjost trokuta s vrhovima $(0, 0)$, $(1, 0)$ i $(1, 2)$.

Diferencijalni i integralni račun 2
popravni kolokvij, 22.2.2023.

3. (ukupno 15 bodova)

(a) (7 bodova) Ako postoji, odredite potencijalnu funkciju za vektorsko polje

$$F(x, y) = (2xye^y, x^2(y+1)e^y),$$

te izračunajte krivuljni integral polja F od točke $(1, 0)$ do točke $(-1, 0)$ duž jedinične polukružnice oko ishodišta iznad x -osi.

(b) (8 bodova) Izračunajte volumen tijela

$$D = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : x^2 + (y-1)^2 \leq 1, 0 \leq z \leq \sqrt{x^2 + y^2}\}.$$

Diferencijalni i integralni račun 2

popravni kolokvij, 22.2.2023.

4. (10 bodova) Može li se u beskonačnoj sumi

$$\pm \frac{1}{\sqrt{1}} \pm \frac{1}{\sqrt{2}} \pm \frac{1}{\sqrt{3}} \pm \frac{1}{\sqrt{4}} \cdots \pm \frac{1}{\sqrt{n}} \cdots$$

odabrati predznake (zasebno + ili - za svaki pribrojnik) tako da dobiveni red konvergira? Detaljno obrazložite.

Rješenje. DA. Jedan mogući odabir predznaka je alternirajući:

$$-\frac{1}{\sqrt{1}} + \frac{1}{\sqrt{2}} - \frac{1}{\sqrt{3}} + \frac{1}{\sqrt{4}} \cdots + (-1)^n \frac{1}{\sqrt{n}} \cdots$$

Niz (a_n) , $a_n = \frac{1}{\sqrt{n}}$, je padajući i konvergira prema 0. Zato će po Leibnizovom kriteriju konvergirati red $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n a_n$.

5. (10 bodova) Razvijte u Taylorov red oko $x = 0$ funkciju danu formulom

$$f(x) = \ln(1 + x^3).$$

Rješenje. Deriviranu funkciju je lako razviti koristeći formulu za sumu geometrijskog reda:

$$f'(x) = \frac{3x^2}{1+x^3} = 3x^2 \sum_{n=0}^{\infty} (-x^3)^n = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n 3x^{3n+2}, \quad \text{za } |x| < 1.$$

Integriranje član-po-član sada odmah daje

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n+1} x^{3n+3} + C, \quad \text{za } |x| < 1.$$

Kako je $f(0) = \ln 1 = 0$, zaključujemo da mora biti $C = 0$.

6. (10 bodova) Odredite jednadžbu tangencijalne ravnine na plohu $x^3 + y^2 + z = 3$ u točki $(1, 1, 1)$.

Rješenje. Ploha je graf funkcije $f(x, y) = -x^3 - y^2 + 3$. Tangencijalna ravnina ima jednadžbu

$$z = f(1, 1) + \frac{\partial f}{\partial x}(1, 1)(x - 1) + \frac{\partial f}{\partial y}(1, 1)(y - 1),$$

tj.

$$z = 1 - 3(x - 1) - 2(y - 1), \quad \text{tj. } z = -3x - 2y + 6,$$

što se (opcionarno) zapiše

$$3x + 2y + z = 6.$$

7. (10 bodova) Zamijenite poredak integracije, a potom i izračunajte:

$$\int_0^1 \int_{\sqrt{y}}^1 e^{\frac{y}{x^2}} dx dy.$$

Rješenje.

$$\int_0^1 \int_{\sqrt{y}}^1 e^{\frac{y}{x^2}} dx dy = \int_0^1 \int_0^{x^2} e^{\frac{y}{x^2}} dy dx = \int_0^1 (e - 1)x^2 dx = \frac{e - 1}{3}$$

8. (10 bodova) Neka je funkcija $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ dana formulom

$$f(x, y) = \frac{2(x + 1) - x^2}{2(y + 1) + y^2}.$$

Što geometrijski predstavlja nivo-krivulja $f(x, y) = 1$? Pozitivno orijentirajmo tu nivo-krivulju i označimo ju $\vec{\Gamma}$. Izračunajte

$$\int_{\vec{\Gamma}} x dy.$$

Rješenje. Nivo-krivulja ima jednadžbu $(x - 1)^2 + (y + 1)^2 = 2$ i to je kružnica sa središtem u $(1, -1)$ i radijusom $\sqrt{2}$. Ako D označava krug $(x - 1)^2 + (y + 1)^2 < 2$, tada Greenova formula daje

$$\int_{\vec{\Gamma}} x dy = \int_D \left(\frac{\partial}{\partial x} x \right) dx dy = \int_D 1 dx dy = \text{površina}(D) = (\sqrt{2})^2 \pi = 2\pi.$$

Diferencijalni i integralni račun 2

popravni kolokvij, 22.2.2023.

Napomene: Odmah potpišite sva četiri lista koja ste dobili. Zadatke rješavajte na tim papirima i dodatnim praznim papirima koje također trebate potpisati. Nije dozvoljeno korištenje kalkulatora niti ikakvih formula osim onih koje će vam biti podijeljene na početku pisanja.

Svaki oblik varanja (uključujući i samo posjedovanje pametnih uređaja blizu sebe) može biti sankcionirano prijavom Stegovnom povjerenstvu i privremenom zabranom polaganja kolegija.

1. (ukupno 20 bodova)

(a) (6 bodova) Odredite radijus konvergencije reda potencija

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{3n-2} + \ln n}{(n^2+2) \cdot 3^n} x^n.$$

(b) (7 bodova) Za red potencija iz a) dijela zadatka odredite konvergira li red u slučaju $x = 3$ i $x = -3$.

(c) (7 bodova) Odredite $\operatorname{arctg}(0.1)$ s greškom manjom od 10^{-6} .

Napomena: Taylorov polinom n -tog stupnja i ostatak za funkciju $\operatorname{arctg}(x)$ iznose

$$\operatorname{arctg}(x) = x - \frac{x^3}{3} + \frac{x^5}{5} \dots + (-1)^{m-1} \frac{x^{2m-1}}{2m-1} + R_{2m-1}(x),$$

uz $|R_{2m-1}(x)| \leq \frac{|x|^{2m+1}}{2m+1}$ (kad je $x \in [-1, 1]$).

Diferencijalni i integralni račun 2
popravni kolokvij, 22.2.2023.

2. (ukupno 15 bodova)

(a) (7 bodova) Odredite globalne ekstreme funkcije

$$f(x, y) = 3x^4 + y^2$$

na domeni omeđenoj krivuljama $x^2 + y^2 = 1$ i $x^2 + y^2 = 9$.

(b) (8 bodova) Izračunajte

$$\iint_{\Omega} \frac{1}{1+y^2} dx dy,$$

gdje je Ω unutrašnjost trokuta s vrhovima $(0, 0)$, $(0, 1)$ i $(2, 1)$.

--	--

Diferencijalni i integralni račun 2
popravni kolokvij, 22.2.2023.

3. (ukupno 15 bodova)

(a) (7 bodova) Ako postoji, odredite potencijalnu funkciju za vektorsko polje

$$F(x, y) = (3x^2ye^y, x^3(y+1)e^y),$$

te izračunajte krivuljni integral polja F od točke $(1, 0)$ do točke $(-1, 0)$ duž jedinične polukružnice oko ishodišta iznad x -osi.

(b) (8 bodova) Izračunajte volumen tijela

$$D = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : (x-1)^2 + y^2 \leq 1, 0 \leq z \leq \sqrt{x^2 + y^2}\}.$$

4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐

JMBAG

IME I PREZIME

PROFESOR

Diferencijalni i integralni račun 2

popravni kolokvij, 22.2.2023.

Vidjeti prvu grupu.